Aº. 1841. Nº. 80.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 5 JULIJ.

GEWOON TE ZEGELEN

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat bij Hun Ed. Achtb. van den Heer *Controleur der Directe Belastingen*; is ontvangen het eerste gedeelte van het Primitieve Kohier der *Personele Belasting*, dienst 1841/42, welke op den 29 Junij jongstleden is executoir verklaard, en dat dezelve aan den Heer Ontvanger is verzonden.

Leyden den 3. Julij 1841.

J. G. de Mey.
Ter ordonnantie van dezelve,
v. Puttkammer.

NEDERLANDEN.

Leyden, 4 Julij.

Gisteren avond is alhier de eerste nieuwe haring aangebragt.

— De *Staatscourant* van den 2den Julij bevat het volgend tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart, tusschen ons land en de Republiek van Texas in Amerika gesloten; gedagteekend 30 Junij 1841:

Zijne Maj. de Koning der Nederlanden en de Republiek van Texas, de betrekkingen van handel en scheepvaart tusschen de twee landen wenschende te regelen, en door een Tractaat van Vriendschap, Handel en Scheepvaart, de wederzijdsche belangen willende bevestigen en beschermen, hebben daartoe gevolmagtigden benoemd, te weten:

Zijne Maj. de Koning der Nederlanden, den heer *Johan Gijsbert*, Baron *Verstolk van Soelen*, lid der Ridderschap van de provincie Holland, Ridder Grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, van *St. Stephanus* van Hongarije, van *Nichan Iftihar* der Ottomannische Porte, van *Christus* van Portugal, van *Karel III* van Spanje, en van de Kroon van Wurtemberg, Hoogstdeszelfs Minister van Staat voor het Departement van Buitenlandsche Zaken,

en den President der Republiek Texas, den heer *James Hamilton* Esquire, dewelke, na uitwisseling hunner wederzijdsche volmagten, die in goede orde bevonden zijn, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. Er zal eene bestendige en opregte vriendschap zijn tusschen Zijne Maj. den Koning der Nederlanden, deszelfs Erfgenamen en Opvolgers, en de Republiek van Texas, alsmede tusschen de onderdanen en burgers van de twee Staten, zonder uitzondering van personen en plaatsen.

Art. 2. Tusschen de onderdanen van Zijne Maj. den Koning der Nederlanden en de burgers der Repbliek Texas zal wederkeerige vrijheid zijn van handel en scheepvaart; en de voorzeide onderdanen en burgers zullen, over en weder, in de havens, ankerplaatsen, reeden, steden, vlekken en oorden, hoe ook genaamd, in beide Staten geene andere of hoogere regten, ongelden of lasten, onder welke benamingen ook aangeduid of begrepen, betalen, dan die, welke dáár betaald worden door de onderdanen der meest begunstigde natie, en de onderdanen en burgers van elke der beide contracterende partijen zullen dezelfde regten, voorregten, vrijheden, gunsten, vrijstellingen en vrijdommen op het stuk van handel en scheepvaart genieten, welke in [illegible] of later toegestaan mogten worden.

Art. 3. De inwoners der beide landen respectivelijk, zullen vrijheid en veiligheid genieten om zich, met hunne schepen en ladingen naar alle plaatsen, havens en rivieren te begeven, alwaar het andere vreemdelingen thans geoorloofd is, of in het vervolg geoorloofd worden zal, binnen te komen, en om in elk gedeelte der voormelde Bezittingen en Staten te verblijven en te wonen, alsmede huizen en pakhuizen, ten behoeve van hunnen handel te huren en te betrekken.

In gelijker voege zullen de schepen van oorlog der beide natien respectivelijk dezelfde vrijheid hebben, om onbelemmerd en veilig alle havens, rivieren en plaatsen aan te doen, alwaar het aan de oorlogschepen van eenige andere natie geoorloofd is, of voortaan geoorloofd worden zal binnen te komen; altijd met onderwerping aan de wetten en statuten der landen respectivelijk.

Onder het regt in dit artikel vermeld, om in alle plaatsen, havens en rivieren binnen te komen, is niet dat begrepen van den handel van haven tot haven, en van den handel langs de kust; welke eeniglijk aan de nationale schepen vrij zal staan.

Art. 3. Schepen van Zijne Maj. den Koning der Nederlanden in de havens van Texas binnenkomende of dezelve verlatende, en schepen van de Republiek Texas de Nederlandsche havens aandoende, zullen aan geene andere of hoogere tonnen-, baken-, haven-, loods-, quarantaine-gelden of eenige andere ongelden, die op het schip drukken, onderworpen zijn, dan die, welke betaald worden of zullen worden door de schepen van het land zelf.

Art. 5. Goederen en koopwaren, onverschillig welke derzelver oorsprong zij, ingevoerd of uitgevoerd wordende, in of uit de havens der Republiek van Texas, in Nederlandsche schepen, zullen geene hoogere of andere regten betalen, dan zullen worden geheven op gelijke goederen en koopwaren, ingevoerd of uitgevoerd in nationale schepen.

En wederkeerig zullen goederen en koopwaren, onverschillig welke derzelver oorsprong zij, in- of uitgevoerd wordende in of uit de havens der Republiek van Texas van of naar de havens der Nederlanden in Europa, in de schepen dier Republiek, geene hoogere of andere regten betalen, dan zullen worden geheven op gelijke goederen en koopwaren, in- of uitgevoerd in nationale schepen. De premien, teruggave van regten of andere begunstigingen van dien aard, in de Staten van eene der contracterende partijen aan den in- of uitvoer met nationale schepen toegekend, zullen insgelijks bewilligd worden, wanneer de regtstreeksche in- of uitvoer, tusschen de havens der twee landen zal geschieden met schepen van den anderen Staat, met dien verstande, dat zoowel in dit als in het vorige geval, de goederen werkelijk zullen moeten zijn ingeladen in de havens, van waar die schepen respectivelijk zijn uitgeklaard.

Art. 6. Geen douanen-regt of ander bezwaar zal gelegd worden op eenige goederen, die de voortbrengselen zijn van een der Staten, bij den invoer hooger dan het regt of bezwaar, dat op soortgelijke goederen gelegd is, wanneer dezelve het voortbrengsel zijn van of ingevoerd worden uit eenig ander land, en Zijne Maj. de Koning der Nederlanden en de Republiek van Texas verbinden en verpligten zich mits deze, geene gunst of voorregt, of vrijstelling in zaken van handel en scheepvaart aan de onderdanen van eenigen anderen Staat te zullen verleenen, die niet insgelijks en ter zelfder tijd zal worden uitgestrekt tot de onderdanen en burgers van de contracterende partij, om niet, indien de gunst ten behoeve van dien anderen Staat om niet is gegeven geworden, en tegen eene vergelding of equivalent zoo nabij mogelijk, zoo die gunst voorwaardelijk is toegestaan. In zoodanig geval, zal de zaak het onderwerp eener nadere overeenkomst tusschen de contracterende partijen uitmaken. Het Nederlandsch gedistilleerd zal aan geene hoogere regten onderhevig zijn dan dat der meest begunstigde natie.

Art. 7. De contracterende partijen komen overeen, om als schepen der Nederlanden en der Republiek van Texas te beschouwen en te behandelen, al dezulke, welke, door de bevoegde Autoriteit voorzien van een paspoort of zeebrief, onder de in der tijd bestaande wetten en verordeningen, als nationale schepen zullen worden erkend door het land, tot herwelk zij behooren.

Art. 8. De onderdanen van Zijne Maj. den Koning der Nederlanden, uit de Nederlandsche kolonien, en de producten dier kolonien, zullen in Texas, al de voordeelen genieten, welke zijn of zullen worden toegekend aan de meest begunstigde natien.

Wederkeerig zullen de burgers en de producten van Texas in de kolonien van Zijne Maj. den Koning der Nederlanden al de voordeelen genieten, welke zijn of zullen worden toegekend aan de meest begunstigde Europesche en Amerikaansche natien.

Art. 9. Alle handelaars, scheepsbevelhebbers en andere onderdanen van Hoogstgedachte Zijne Maj. zullen in de Republiek van Texas eene volkomene vrijheid genieten om hunne eigene zaken òf zelve te behandelen, òf de verzorging daarvan op te dragen aan wien zij zullen verkiezen, het zij convooilooper, makelaar, zaakwaarnemer of tolk, en zullen zij niet verpligt zijn om daartoe andere personen te gebruiken of denzelven grooter salaris of belooning te geven, dan in gelijke gevallen door de inboorlingen zelve gebruikt of betaald worden. Even zoo zal aan kooper en verkooper eene volmaakte vrijheid toekomen om in alle gevallen den prijs van in- of uitgevoerde koopmanschappen en waren, van welken aard ook, te regelen en te bepalen, zoo als hun goed zal dunken, zich gedragende naar de gevestigde wetten en gewoonten van het land. Dezelfde voorregten, en onder dezelfde voorwaarden, zullen de burgers van Texas genieten in de Bezittingen van Zijne Maj. den Koning der Nederlanden.

Art. 10. In al wat betrekking heeft tot de policie der havens, tot het laden en lossen der schepen en tot de veiligheid der koopmanschappen, goederen en waren, zullen de onderdanen en burgers der contracterende partijen, over en weder, onderworpen zijn, aan de wetten en plaatselijke ordonnantien van het land, alwaar zij verblijf houden.

Zij zullen vrij zijn van alle gedwongene krijgsdienst bij de land- en zeemagt; geene gedwongene leeningen zullen hun in het bijzonder worden opgelegd, en hun eigendom zal aan geene andere lasten, vorderingen of imposten onderhevig zijn, dan die betaald worden door de inboorlingen van het land zelve.

Art. 11. De onderdanen en burgers der contracterende partijen zullen, over en weder, in hunne personen, huizen en goederen de volledigste en bestendigste bescherming genieten.

(*Vervolg en slot in ons volgend Nommer.*)

— Den 29 Junij is te 's Gravenhage de 11de Jaarlijksche Vergadering ge- [illegible] onder de slaven en verdere heidensche bevolking in de kolonie Suriname, onder voorzitting van den Vice-President *Janssen*.

Blijkens het verslag door den Secretaris *van de Wijnpersse* gedaan, gaan de zendelingen der Evangelische broeder-gemeente, met ijver, trouw en beleid voort in hun christelijk werk, hetwelk zich thans ook meer geregeld uitstrekt tot de vrije boschnegers, die met aandrag de komst der zendelingen hebben verzocht, en alles tot derzelver gerust verblijf en dienst ingerigt; terwijl tevens de opbouw van de kerk en het woonhuis in het opperdistrict Niekerie gelukkig wordt voortgezet.

Uit de rekening van den Thesaurier bleek, dat, behalve de gewone contributien en eene Koninklijke gift, een legaat van wijlen jonkvrouwe *C. E. Willer*, ten bewijze strekte van belangstelling in deze weldadige Maatschappij, welke zich ook over de aanwinst van een aantal nieuwe leden, bijzonder in de provincie Groningen, verblijden mogt.

— Den 30 Junij heeft te 's Gravenhage, voor het eerst, in de groote zaal van het gebouw der Teeken-akademie, daartoe behoorlijk ingerigt, en in tegenwoordigheid van de daarbij uitgenoodigde autoriteiten en verdere personen, zoo heeren als dames, de plegtige uitdeeling plaats gehad der Rijks- en Akademie medailles en verdere prijzen van verdiensten en aanmoediging, aan de over den leercursus van 1840 op 1841 bekroonde Leerlingen der 's Gravenhaagsche Teeken-Akademie, wier in de zaal opgehangene prijsteekeningen kennelijke blijken van de door hen in dit jaar gemaakte vorderingen opleverden. De Wethouder *F. J. van Maanen*, Lid van den Raad van Bestuur der Akademie, heeft bij die gelegenheid eene korte, sierlijke en allezins doelmatige redevoering gehouden, behelzende *eene Hulde aan de Schilder- en Teekenkunst*; waarna door den Wethouder *Hoeft*, Voorzitter van den Raad van Bestuur voornoemd, de prijzen en getuigschriften aan de bekroonde leerlingen zijn uitgereikt; terwijl een orchest, zamengesteld uit leerlingen der Koninklijke Muzijkschool, en gedirigeerd door den leerling *C. Baetens*, bij afwisseling eenige wel uitgevoerde muzijkstukken heeft doen hooren. Men heeft bij die gelegenheid zich kunnen overtuigen van de goede harmonie, welke tusschen de leerlingen dezer twee binnen de Residentie gevestigde, en thans in hetzelfde gebouw vereenigde inrigtingen bestaat, daar zij zich als het ware de hand hebben toegereikt om deze plegtigheid naar wensch te doen slagen.

— Den 2den dezer is in de Residentie aangekomen, en aan het *Hôtel de Bellevue* afgestapt, de heer *Thiers*, oud-President van het Ministerie in Frankrijk, vergezeld van zijn gezin en gevolg. Den volgende dag heeft Zijne Exc., vergezeld van den Franschen Gezant aan het Nederlandsche Hof, de merkwaardigheden dezer stad bezigtigd en is voornemens, uit de Residentie naar Amsterdam te vertrekken.

— Den 3den dezer is in de Residentie aangekomen, en aan het *Hôtel de Bellevue* afgestapt, Zijne Exc. de Graaf *de Chatik*, Gouverneur van het Koningrijk Bohemen, met deszelfs familie en gevolg.

— Men verneemt, dat bij de reorganisatie van het Departement van Oorlog, de Secretaris-Generaal *J. P. Scheffer*, in zijne betrekking is verbleven, en dat de Referendaris bij dat Departement, Jhr. *F. A.* Ridder *van Rappard* benoemd is tot Chef der afdeeling Secretariaat.

— Thans zien het licht de Staten van de bevolking der steden en gemeenten van het Koningrijk der Nederlanden, op den 1 Januarij 1840, naar aanleiding der jongste algemeene volkstelling. Daaruit blijkt, dat op dat tijdstip het aantal huizen in dit Rijk 444,778 bedroeg, dat der huisgezinnen 575,542 en dat der inwoners 2,860,450, behalve nog een aantal van 5,299 Nederlandsche zeelieden, geëmbarkeerd op Zijner Majs. schepen en vaartui-

gen van oorlog. In Noord-Braband telt men 378,437 ingezetenen, Gelderland 345,762, Zuid-Holland 526,020, Noord-Holland 443,334, Zeeland 151,358, Utrecht 145,132, Vriesland 227,859, Overijssel 197,694, Groningen 175,651, Drenthe 72,484 en het Hertogdom Limburg 196,719. Van deze bevolking zijn 1,704,275 Protestanten, 1,100,616 Roomsch-Katholijken en 52,245 Israëliten, terwijl van 3,314 inwoners de eeredienst, die zij belijden, niet wordt opgegeven. Van de geheele bevolking behooren er 1,400,942 tot het mannelijk en 1,459,508 tot het vrouwelijk geslacht, als: mannelijk geslacht 903,164 ongehuwden, 445,072 gehuwden en 52,705 weduwenaars; vrouwelijk geslacht 893,723 ongehuwden, 444,896 gehuwden 120,889 weduwen.

Wanneer men deze statistieke officiële opgaven vergelijkt met de uitkomsten der in 1830 gehouden volkstelling, dan blijkt daaruit, dat in de verloopen tien jaren in Nederland (het Hertogdom Limburg uitgesloten) het getal huizen is toegenomen met 25,796, dat der huisgezinnen met 35,694 en dat der inwoners met 236,525, als: mannelijk geslacht 115,905 en vrouwelijk geslacht 120,620; Protestanten 157,119, Roomsch-Katholijken 73,579, Israëliten 5,656 en niet genoemde gezindheden 171.

Naarmate van het getal ingezetenen volgen de provinciën in dit Rijk op deze wijze, als: Zuid-Holland 526,020, Noord-Holland 443,334, Noord-Braband 378,437, Gelderland 345,762, Vriesland 227,859, Overijssel 197,694, het Hertogdom Limburg 196,719, Groningen 175,651, Zeeland 151,358, Utrecht 145,132 en Drenthe 72,484.

Naar den ouderdom was de bevolking verdeeld als volgt: beneden het jaar 73,553; van 1 tot 2 jaar, 88,205; van 2 tot 3, 75,108; 3 tot 4, 71,998; 4 tot 5, 69,329; 5 tot 6, 68,462; 6 tot 8, 122,689; 8 tot 10, 120,623; 10 tot 12, 119,547; 12 tot 14, 117,015; 14 tot 16, 124,437; 16 tot 20, 222,276; 20 tot 25, 253,891; 25 tot 30, 216,509; 30 tot 35, 189,888; 35 tot 40, 186,960; 40 tot 45, 163,502; 45 tot 50, 138,240; 50 tot 53, 79,683; 53 tot 56, 65,224; 56 tot 59, 51.248; 59 tot 62, 49,696; 62 tot 65, 44,206; 65 tot 67, 29,698; 67 tot 69, 23,112; 69 tot 71, 22,984; 71 tot 73, 16,287; 73 tot 75, 15,260; 75 tot 77, 12,644; 77 tot 79, 8,725; 79 tot 81, 7,357; 81 tot 83, 4,308; 83 tot 85, 3,515; 85 tot 87, 2,343; 87 tot 89, 1,371; 89 tot 90, 468; 90 tot 91 329; 91 tot 92, 190; 92 tot 93, 149; 93 tot 94, 105, 94 tot 95, 85; 95 tot 96, 70; 96 tot 97, 36; 97 tot 98, 41; 98 tot 99, 16; 99 tot 100, 15; van 100, 17; onbekende ouderdom 26.

— In *het Wapen van Amsterdam*, te Amsterdam, zal den 14den dezer aanbesteed worden, het maken van een gedeelte aardenbaan, behoorende tot de tweede sectie van den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam, strekkende van de Brouwersvaart tot bij de laan van de Vogelenzang, gemeente Bennebroek.

— Op den Haarlemmer spoorweg zijn in de maand Junij vervoerd 37,004 personen, en is *f* 17,019.70 ontvangen, hetgeen met de ontvangst van het geheele jaar maakt *f* 62,287.65, en het aantal personen voert tot 131.519.

— Te Leeuwarden en te Groningen zullen bij gelegenheid van de komst aldaar van het Koninglijk Gezin harddraverijen gehouden worden. — Ook verneemt men, dat H. K. H. Prinses *Sophia* zich in die provinciën in de lands kleederdragt zal vertoonen.

— Uit Groningen meldt men van den 1sten Julij:

Gisteren heeft de heer *C. Mulder* zijne betrekking van Hoogleeraar in de faculteit der wis- en natuurkundige wetenschappen bij de Hoogeschool alhier aanvaard, met het houden eener plegtige redevoering: *de Chemiae usu in illustrandis vitae phaenomenis*; dat is: *over het nut der Scheikunde tot opheldering van de verschijnselen des levens.*

— Uit Maastricht schrijft men van den 2den dezer, dat de aldaar vereenigde Nederlandsche en Belgische Commissarissen voor de grensscheiding wederom voor een' onbepaalden tijd uit elkander zijn gegaan, ten einde de eenige punten, welke nog in verschil zijn, en die betrekking hebben tot de grenzen van de provincien Vlaanderen en Antwerpen, op het terrein te doen onderzoeken.

— Uit Roermonde meldt men van den 30 Junij:

Reeds gisteren avond kondigde het plegtstatig gelui der klokken den aanvang der gewigtige gebeurtenis aan, welke op heden zou plaats hebben, terwijl elk zich beijverde om door het opsieren van zijne woning en het uitsteken van vlaggen, zijne deelneming te betuigen. Dezen morgen was alles vroegtijdig op de been en van allen kanten zag men wagens en karren, met nieuwsgierigen overladen, binnenkomen. Een 150tal geestelijken van het vicariaat van Limburg en elders kwam bijeen, om aan de feestviering luister bij te zetten. Deze schaarden zich in hunnen toog, met roliet gekleed, op twee rijen en begaven zich, voorafgegaan van de fraaije muzijk van verschillende broederschappen en derzelver leden en de muzijk der harmonie op de markt, om zich naar de versierde woning van den Baron *Scherpenseel* te begeven, ten einde van daar Z. H. Mgr. *Wyckerslooth van Schalkwijk*, Bisschop van Curium, en den hoogwaarden heer *Paredis*, die tot Bisschop geconsacreerd moest worden, af te halen. Intusschen was de fraaije en zeer ruime kerk reeds van den vroegen morgen door de menigte bezet en letterijk geheel vol. In dezen kruisgang, voor het koor, was eene estrade gemaakt, waarop volgens de voorschriften van het pontificale, twee altaren waren opgeslagen, terwijl op de twee credentie-tafels, al de voorwerpen, tot voltrekking der plegtigheid benoodigd, geplaatst waren, waaronder men een zeer fraaijen staf en mijter opmerkte. Omstreeks half 10 ure kwam de stoet aan de groote kerkdeur, voorafgegaan door een detachement huzaren tot handhaving der orde. De stoet werd geopend door twee geestelijken, zoogenaamde *witte heeren*, wier sierlijke witte kleeding en bonnet, aller oogen tot zich trok. Nadat de geestelijken zich in processie in het ruim der kerk hadden geschaard, begaven zich de assistenten naar de estrade, gevolgd door de beide dekens van Venlo en Weert, die de functien waarnamen der twee *Episcopi adsistentes*, waarna eindelijk de Bisschop van Curium in zijn gewoon gewaad binnentrad, aan de linkerzijde den wijdeling Mgr. *Paredis* hebbende. Aller harten werden diep geroerd op het oogenblik dat de geliefde herder, die tot zoo hooge waardigheid zou worden geconsacreerd, de groote kerkdeur binnen kwam.

Weldra begonnen nu de ceremonien met eene treffende toespraak van Mgr. van Curium en met de statige voorlezing der Breve van Z. H. Paus *Gregorius XVI*, waarbij de heer *Paredis* tot Bisschop van Hirine is benoemd. Vervolgens werd door den wijdeling, wiens geheel uiterlijke diepe godsvrucht teekende, de gevordende eed afgelegd, en geantwoord op de vragen, hem door den wijdenden Bisschop gedaan en vervolgens door dezen laatste, de vereischte smeekingen ten behoeve van den wijdeling ten hemel gezonden, door het zingen der groote litaniën. Nu werd den wijdeling het Evangelieboek op de schouders gelegd en na nog eenige gebeden, het *Veni Creator* aangeheven, onder het zingen waarvan het hoofd des wijdelings en ook zijne handen kruislings gezalfd wierden. Daarop ontving hij den gezegenden staf en ring en werd hem het Evangelieboek van de schouders genomen en ontving hij den vredekus. Nadat het hoofd en de handen van den wijdeling door zijne assistenten gereinigd waren, werd de mis door beide Bisschoppen vervolgd, waarna door den wijdeling aan den wijdenden Bisschop de gewone geschenken van was, brood en wijn werden aangeboden. De gezalfde plaatste zich vervolgens aan de achterzijde van het altaar en vervolgde met hem de mis, waar hem andermaal de vredekus werd gegeven. Treffend was het de beide Bisschoppen uit dezelfde kelk te zien communiceren, waarbij hunne godsvrucht inzonderheid uitblonk. Nadat Mgr. van Curium het volk plegtig had gezegend, begaf zich de wijdeling andermaal naar het altaar, en hem werd nu de gezegende mijter opgezet en de handschoenen aangedaan. Terwijl het welbezette koor het *te Deum* aanhief, ging de nieuwe Bisschop, thans geheel in pontificaal gekleed, de estrade af, de geheele kerk door, om den zegen aan de menigte te geven. Hij was daarbij zigtbaar aangedaan en het moet voor hem inderdaad treffend zijn geweest, zijne kudde, waarover hij zoo vele jaren als Pastoor hoedde, thans voor de eerste maal den Bisschoppelijken zegen toe te deelen. Dit werd van voor het altaar nog eens plegtstatig herhaald en nadat de wijdeling den wijdenden Bisschop door eenen heilwensch had bedankt en deze hem andermaal den vredekus had gegeven, nam de plegtigheid een einde en begaf zich de geheele stoet in dezelfde orde naar de woning van Mgr. *Paredis*, terwijl beide Bisschoppen, onder eenen prachtigen hemel gaande, het nedergeknielde volk zegende.

OOST-INDIE.

Volgens de in Mei van 1840 volbragte tienjarige volkstelling bedroeg het getal inwoners op het eiland Java, 7 200,000, van welke 3,180,000 van het mannelijke en 4 020,000 van het vrouwelijke geslacht; daar de volkstelling in 1830 slechts 5,100,000 inwoners opgaf, en dus de vermeerdering van bevolking in 10 jaren, meer dan 2,000,000 zou zijn, zoo kan men met regt zeggen, dat de volkstelling van 1830 zeer onnaauwkeurig is geweest, terwijl men op de naauwkeurigheid van die van 1840 volkomen staat kan maken. Van die 7,200,000 zijn slechts 45,000 Europeanen, onder welke allen gerekend worden die van blanke ouders en inlandsche moeder afkomstig zijn, benevens dezelver nakomelingen, liplappen genoemd; vervolgens 96,000 Chinezen, onder welke begrepen zijn de kinderen van Chinesche vaders en inlandsche moeders met derzelver nakomelingen, Chinesche liplappen geheeten; daarenboven 32,000 Arabieren, Hindoes, Bengalezen, Malabaren, Afrikanen en andere buitenlanders, zoodat het getal inlanders 7,027,000 bedraagt. Daar Java eene oppervlakte van 2,400 vierkante mijlen heeft, zoo komen hier thans 3000 menschen op iedere vierkante mijl, doch dit getal is echter veel grooter, daar bijna 1500 vierkante mijlen onbebouwd zijn en tot schuilplaats voor wilde dieren verstrekken.

AMERIKA.

De zaak van den Engelschman *Mac Leod*, die door de Policie der Vereenigde Staten, zoo als reeds voor lang gemeld is, gevangen was genomen, wegens het in brand steken van de Amerikaansche stoomboot *Carolina*, schijnt thans eene andere wending te zullen nemen. Door den Minister van Buitenlandsche Zaken te New-York namenlijk, zijn aan den openbaren aanklager van het Hoog-Geregtshof aldaar bevelen gezonden, waarin men onder anderen de volgende zinsnede opmerkt;

Sedert dat de daad, door *M' Leod* verrigt, als eene nationale daad wordt aangemerkt, die wedervergelding, ja zelfs eenen algemeenen oorlog kan wettigen, indien de Regering der Vereenigde Staten dit mogt vermeenen bij het oordeel, dat zij in deze zaak zal vellen, zoo is het eene waarheid, dat deze daad een staatkundig onderwerp geworden is en dat wel tusschen twee onafhankelijke Staten. Dienvolgens kunnen de personen, die daaraan deel genomen hebben, noch in hechtenis genomen, noch verhoord worden voor de gewone regtbanken, dan alleen ter zake van schending van plaatselijke verordeningen.

DUITSCHLAND.

Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden is van Aken naar Keulen vertrokken.

— Uit Hanover wordt van 29 Junij geschreven, dat men aldaar de ontbinding van de Tweede Kamer der Stenden binnen kort te gemoet zag, omdat de oppositie in dezelve de overhand had. De tijd voor eene nieuwe staatsbegrooting bestemd, was met den 1sten Julij verstreken; doch volgens de bestaande wet kon de begrooting van het vorige jaar nog een jaar worden aangewend.

— In de *Hanoversche Zeitung*, heden met zwarte randen uitgegeven, leest men het volgende:

Het heeft den Beheerscher van alle menschelijke lotgevallen behaagd, heden middag 20 minuten na 12 ure, een einde te maken aan het leven der Allerdoorluchtigste Grootmagtigste Vorstin en Vrouw, [illegible] *Carolina Sophia Alexandrina*, door Gods genade Koningin van Hanover, Koninglijke Prinses van Groot-Britannie en Ierland, Hertogin van Cumberland, Hertogin van Brunswijk en Luneburg, enz., geboren Hertogin van Meckelenburg, enz. Zijne Maj. de Koning, alsmede het gansche Koninglijk Huis en alle getrouwe onderdanen zijn daardoor in den diepsten rouw gedompeld.

Na eene driemaandelijksche bedlegerigheid overleed Hare Maj. aan verval van krachten, omringd door Zijne Maj. den Koning, Z. K. H. den Kroonprins en H. K. H. de Hertogin van *Anhalt-Dessau*, onvergetelijk als gade, moeder en Koningin. *De Staats- en Kabinets-Minister*,

Hanover, 29 Junij 1841. VON SCHELE.

— Men wil als zeker weten, dat er eene verloving op handen is tusschen den regerenden Hertog van Nassau en eene Russische Grootvorstin.

— Uit Darmstadt meldt men van 27 Junij, dat de verhooren, in de zaak der wegens geheime woelingen gevangen genomen werklieden, afgeloopen waren en dus weldra de uitspraak van het vonnis zou plaats hebben. De verhooren zijn in het geheim geschied, zoodat omtrent de politieke misdrijven, waarvan zij beschuldigd worden, nog slechts losse geruchten in omloop zijn.

— Als een buitengewoon voorbeeld van hoogen ouderdom, wordt uit Rome gemeld, dat aldaar in Junij overleden is de Marquizin *Quarontotti*, geboren *Salomoni*, in den ouderdom van 112 jaren; tot haar 110de jaar was zij steeds welvarende, doch twee jaren lang ondervond zij de gebreken van den ouderdom.

— Uit Zara meldt men van den 12den Junij:

Volgens brieven uit Cattaro heerscht er onder de Montenegrynen eene buitengewone bedrijvigheid. Omstreeks duizend huisgezinnen van deze dappere bergbewoners maken toebereidselen voor eene landverhuizing. Men wil weten, dat Rusland aan deze landverhuizers eene landstreek in Kaukasie als woonplaats zal aanwijzen. Het schijnt dat Rusland besloten heeft, de Circassiers met Montenegrynen te beoorlogen, hetgeen misschien wel het beste middel zoude wezen, om in den Kaukasus met beter gevolg oorlog te voeren. Intusschen is toch het getal van duizend huisgezinnen, die naauwelijks even zoo veel weêrbare manschappen kunnen opleveren, te klein, om zich veel daarvan te beloven. Voor Montenegro is overigens deze landverhuizing als eene weldaad te beschouwen, daar de menigvuldige botsingen met de Turksche overheden en de strooptogten naar de nabuige Turksche provincien hoofdzakelijk het gevolg zijn van de steeds toenemende overbevolking van het kleine onvruchtbare Montenegrysche gebied.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 30 Junij. Thans houden de aangevangen verkiezingen aller hoofden en zinnen bezig. De onderscheiden partijen doen alle mogelijke moeiten en verspillen schatten om leden te doen benoemen, die van hare kleur zijn. Zoover de uitslag thans bekend is en door de dagbladen wordt opgegeven, zouden van de thans reeds benoemde leden 56 tot de partij der Torys en 29 tot die der Wighs behooren. De eerstgenoemde beroemen zich dan ook bij voortduring eene sterke meerderheid in het Parlement te zullen behalen.

De verkiezingen in de City hebben vooral de aandacht getrokken, daar de Wighs zich veel hadden laten voorstaan op de verkiezing van hunnen Candidaat, den Minister *Russel*. Deze is in de City verkozen met 6,221 stemmen, de Candidaat der Torys had slechts 6,212 stemmen op zich kunnen vereenigen; er waren nu twee Torys en twee Wighs door de City verkozen; voor het vorige Parlement waren alleen Wighs door dezelve benoemd.

Ook te Windsor is het den Wighs tegengeloopen, daar zij door den invloed

van het Hof op die plaats gemeend hadden de geheele overwinning te zullen behalen; ondertusschen is van de twee Candidaten, één, tot de Torys behoorende, benoemd.

De herkiezing van Sir *R. Peel* te Tamworth is zonder merkelijken tegenstand gevolgd. In de redevoering, door hem voor de kiezers dier plaats gehouden, welke hij thans voor de zesdemaal zal vertegenwoordigen, heeft hij een overzigt van zijne politieke loopbaan, vooral sedert de groote wereld gebeurtenissen in 1830, gegeven, en daarbij inzonderheid doen uitkomen, hoe hij, voorziende dat de omwenteling in Frankrijk ook in dit Rijk eene onbeteugelde zucht naar verandering zou opwekken, alles heeft aangewend om eene groote behoudende partij daartegen over te stellen, niet met het doel om zich tegen zoodanige veranderingen te verzetten, die de gewijzigde toestand der maatschappij blijkbaar mogt vorderen, maar om de aloude grondslagen van Kerk en Staat ongeschonden te bewaren.

— De jeugdige *C. A. Bassié*, uit Nederland verwerft, wegens zijne Mnemotechniek, gedurig grooten bijval en bewondering. In het laatst der vorige maand heeft hij de eer genoten eerst op eene soiree bij Z. K. H. Prins *Albert*, en daarna op eene bij de Koningin proeven van zijn kunstvermogen te geven, welke met het beste gevolg bekroond zijn geworden.

— Te Douvres is dezer dagen het huwelijk voltrokken tusschen den Poolschen Graaf *J. Gurowski* en de Spaansche Infante *Isabella*, welke, zoo als is gemeld geworden, door den Graaf aan hare ouders te Parijs ontvoerd was. De Infant Don *Francisco de Paula*, haar vader, heeft zijne toestemming tot het huwelijk gegeven.

FRANKRIJK.

Parijs den 2den Julij. De Fransche Gezant bij het Pruissische Hof, de heer *Bresson*, die eenigen tijd met verlof alhier geweest is, is naar zijnen post teruggekeerd.

— De tabellen, behelzende de voornaamste resultaten van Frankrijks handel met deszelfs koloniën en de vreemde Mogendheden geven op, dat de handel in 1840 eene verbetering van 127 millioen boven 1838 en van 115 millioen boven 1839 opleverde. De invoer-handel heeft opgeleverd in 1840, 747 en de uitvoer-handel 677 millioen.

— De *Constitutionnel* beklaagt zich zeer, dat in de laatste jaren het getal kloosters in Frankrijk zoo zeer vermeerderd is; want volgens zijne opgaaf werden er in de eerste jaren na de revolutie zelfs kloosters ontbonden, terwijl er thans jaarlijks tusschen de 30 en 40 worden gesticht.

— Volgens berigten uit Algiers van 22 Junij, zouden de Arabieren door alle hunne nederlagen zeer ontmoedigd zijn, en *Abd-el-Kader* zich geneigd hebben getoond om te onderhandelen.

— Omtrent de krijgsverrigtingen van den Generaal *Negrier* in de provincie Constantine wordt het volgende officiële berigt medegedeeld:

De Generaal *Negrier* is den 11 Junij te Msyla aan den zoom der woestijn, op verscheidene dagmarschen ten zuidwesten van Setif aangekomen. Bij zijne nadering heeft de aldaar bevel voerende Cheff van *Abdel-Kader* in aller ijl de stad verlaten, zonder die in brand te steken of ledig te plunderen, gelijk men reden had te vreezen. De expeditionnaire colonne heeft geenerlei tegenstand ontmoet. Hare onverwachte verschijning in deze landstreek, waar de wapenen der Franschen nog nooit waren doorgedrongen, gevoegd bij het algemeen onder de Arabieren verspreide gerucht van de verwoesting van Thasa en Tegdempt door de Franschen en van al de andere nadeelen, die de Gouverneur aan den Emir had doen ondervinden, heeft eene verwonderlijke uitwerking gehad. Van alle kanten snelden de hoofden der magtigste stammen toe om in onderwerping te komen en van hunne goede gezindheid verzekering te geven. Hoewel de expeditionnaire colonne langs zeer moeijelijke wegen heeft moeten trekken, is geen enkel soldaat achtergebleven. De landstreek, waar de legerafdeeling thans gelegerd was, is uitermate dor en ter naauwernood kon de Generaal het noodige hout en gras voor zijne troepen bijeenbrengen.

— Den 23 Junij zijn in de Cortes te Madrid de beraadslagingen over de voogdijschap begonnen en is den volgenden dag reeds bepaald, met meerderheid van stemmen, dat de voogdijschap door het vrijwillig vertrek van de Koningin-weduwe vacant was.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 22 Junij, de Heer P. A. MOQUETTE, van Leyden, in de Letteren, na de verdediging zijner Dissertatie, continens: *Historiam Syracusarum usque ad Gelonem.*

Den 28 Junij, de Heer E. G. VAN SENDEN, van Nendorp, in Oost-Vriesland, na de verdediging zijner Dissertatie, continens: *Observationes de Judice a Praetore in Causis Privatis Dato*

Op dien zelfden dag, de Heer H. B. NIEUWENHUIS, van Deventer, in de Regten, na de verdediging zijner Dissertatie: *Animadversiones Continens Historicas, Oeconomicas; super Decimis et Jure Decimandi.*

Den 30 Junij, de Heer J. A. DREYER, van de Kaap de Goede Hoop, in de Medicijnen, na de verdediging zijner Dissertatie: *de Hydrophobia.*

Op dien zelfden dag, de Heer G. J. RAUPP, van Bergeijk, in Noord-Braband, in de Medicijnen, na de verdediging zijner Dissertatie: *de Pleuritide.*

Den 1 Julij, de Heer O. L. G. F. ABERSON, van Amsterdam, in de Regten, na de verdediging zijner Dissertatie, continens quaestiones duas: *de Usufructu.*

Op dien zelfden dag, de Heer E. M. VAN LEEUWEN, van Schiedam, in de Regten, na de verdediging zijner Dissertatie: *de Rei Vindicatione secundum Codicem Mercatorium Neerlandum.*

Den 2 Julij, de Heer D. C. MUNTINO, van Sprang, in Noord-Braband, in de Medicijnen, na de verdediging zijner Dissertatie, continens: *Quaedam de Tussi.*

Op dien zelfden dag, de Heer J. TAK, van Middelburg, in de Regten, na de verdediging zijner Dissertatie, continens: *Historiam Legum ab Ordinibus Generalibus Foederati Belgii de Colonis Latarum.*

Nog op dien zelfden dag, de Heer S. TAK, van Middelburg, in de Regten, na de verdediging zijner Dissertatie, continens: *Animadversiones Quasdam ad Lib. II, Tit.* 3 *et Lib. III. Tit.* 3 *Cod. Civ. Neerl.*

Den 3 Julij, de Heer P. G. C. H. BLOFMARTS, van Venlo, in de Regten, na de verdediging zijner Dissertatie: *de Venditione Rei Alienae Jure Hodierno.*

Op dien zelfden dag, de Heer H. I. SWAVING, van Zutphen, in de Regten, na de verdediging zijner Dissertatie: *de Jure, quod Vulgo Dicitur Dominium Litterarium.*

Nog op dien zelfden dag, de Heer S. JONES, van Rotterdam, in de Medicijnen, na de verdediging zijner Dissertatie: *de Uteri Gravidi Retroversione.*

En nog op dien zelfden dag, de Heer Q. J. GODDARD, van Schiedam, in de Medicijnen, na de verdediging zijner Dissertatie, exhibens: *Observationem Anatomico-Pathologicam de Vitio Hepatis Organico.*

Verder is den 1 Julij in de Regten op *Theses* gepromoveerd, de Heer J. C. VAN PELT, van Schiedam.

MENGELINGEN.

HET GELD,

EVENREDIGHEID VAN DESZELFS VOORTBRENGING IN DE VERSCHILLENDE WERELDDEELEN.

De verbazende hoeveelheid goud, zilver, koper, platina, diamanten, welke sedert eeuwen onze vertegenwoordigende waarde daarstellen, is niet uit ééne bron voortgesproten. In de oudheid werd Azië als het land der rijkdommen aangezien; daarna kwamen Afrika en Europa aan de beurt, eindelijk is deze eer aan Amerika toegekend geworden. De omstandigheden welke deze resultaten te weeg hebben gebragt, zijn belangwekkend. Ten tijde van *Herodotus* en lang na hem, dacht men dat de schatten der aarde en hare schoonste voortbrengselen, aan de uiteinden der aarde te vinden waren. Thans nog komen alle natiën er in overeen, om aan dezelve de warme landen der keerkringen tot schuilplaats te geven. De Pheniciërs, Egyptenaren en Romeinen gingen dezelve op de zuidelijke kusten van Azië zoeken; de Arabieren bragten, met het zelfde doel, de volken van het westen tweemaal naar de Oost-Indiën. Het denkbeeld van keerkringshitte was, wij herhalen het, aan dat van rijkdommen in verre landen naauw verbonden. „Zoo lang uwe Excellentie geene zwarte mannen zal zien, zal dezelve niet kunnen hopen specerijen, diamanten en goud te vinden," schreef in 1495 aan *Columbus*, *Mossen Jaime Ferrer* van Katalonië. De brief waarin deze zinsnede voorkomt, bevindt zich in een werk, in 1545 te Barcelona, onder den vreemden titel van: *Sentencias catholicas del divi poëta Dante*, gedrukt.

Dit was ook het denkbeeld van *Columbus*. Hij was op de ontdekking van Zipangu, (Japan) dat men meende het goud-eiland Chryse te zijn, uitgegaan, en den 14den November 1492, de kust van Cuba langs zeilende, welke, naar zijne meening tot de oostelijke kust van Azië moest behooren, schreef hij in zijn dagboek: „Te oordeelen naar de bovenmatige hitte, welke zich hier doet voelen, moet het land rijk in goud zijn." De goudmijnen welke men in de noordelijkste streken van het Ural-gebergte vindt, alwaar de grond zelfs in den zomer bevrozen is, de diamant-mijnen, bij gelegenheid van de reis des heeren *von Humbold*, in 1829, ten verzoeke van Keizer *Nicolaas*, gedaan, op 60 graden noorder breedte gevonden, spreken zeer het denkbeeld tegen, alsof het goud en de diamanten, niet dan in de keerkringlanden bestonden.

Wanneer wij eenen blik op de geschiedenis van den Europeschen handel werpen, zien wij dat oudtijds Azië het land was al waar de meeste rijkdommen gevonden worden; dat sedert het einde der middeleeuwen, en gedurende de drie honderd jaren, het de nieuwe wereld was, welke in dit opzigt uitmuntte, tot dat, in het begin der tegenwoordige eeuw, Azië weder den eersten rang hernam, maar met verplaatsing der bronnen van deszelfs schatten.

Men weet dat dezelve zich oudtijds in het binnenste van Azië, ten noordwesten van Sadakh, aan de opper-oevers van den Oxus, in Perzië, bevonden. Maar de geschiedenis deelt ons hieromtrent geene bijzonderheden mede.

Ctesias, geneesheer van *Artaxerxes Mnemnon*, beschrijft zeer duidelijk eene werkplaats en eenen smeltoven, waaruit het gloeijend metaal in vormen loopt, welke daaraan de verlangde gedaante geven. Het is uit Lydië dat de Grieken hun goud trokken; de 40 goudwasschingen, zoo zorgvuldig door *Strabo* beschreven, zijn sedert eeuwen verlaten. Ten tijde toen de mijnen der Spanjaarden met het gunstigste gevolg werden bewerkt, leverden Galicië en vooral de Asturiën jaarlijks tot 20,000 ponden goud, dat is bijna zoo veel als Brazilië in deszelfs bloeijendsten tijd; ook gaven de Pheniciërs en Carthageniënsers, die reeds vroeg Spanje bezochten, aan hetzelve den naam van westelijk Eldorado.

Het gerucht der onmetelijke rijkdommen, welke Japan en de Indische archipel bevatten moesten, maakten deze landstreken het doelwit van alle ondernemingen en nasporingen. Amerika werd ontdekt, niet, zoo als men zoo lang geloofd heeft, omdat *Columbus* het bestaan van een nieuw werelddeel had geraden, maar omdat hij eenen korteren weg naar het westen wilde zoeken, om naar Japan te gaan, dit goudland en op de zuid-oostelijke kusten van Azie zoo rijk in specerijen. *Columbus* en *Vespucius* zijn beide gestorven met de overtuiging, dat zij de oostelijke kusten van Azie bezocht hadden. Bij zijne aankomst op Cuba, wilde *Columbus* zijne geloofsbrieven aan den grooten Khan der Mongols gaan overhandigen; hij dacht te Mangi, in het zuidelijk gedeelte van Cathay (China) te zijn; hij ging vervolgens ter opsporing der hemelsche stad, thans Hang-Tscheu-Fu, door *Marco Polo*, onder den valschen naam van *Quinsay* beschreven. Gedurende die reis, schreef hij aan Paus *Alexander VI*, dat het eiland Espanola (Haïti), uit Tarsis, Ophir en Zipangu was zamengesteld. Hij voegde hier verder bij: „Op mijne tweede reis heb ik 1400 eilanden en 333 mijlen van het vaste land van Azie (de la Tierra-Firme de Asia) ontdekt, Zipangu levert stukken goud (pepitas de oro), welke 8,10 en zelfs 20 ponden wegen."

Van dit oogenblik af aan was het voornamelijk aan Amerika, dat men het goud ging vragen. Desniettemin ging van 1492 tot 1500 de naar Europa overgebragte hoeveelheid, uit het toen ontdekte gedeelte van het nieuwe werelddeel, gemiddeld geene 2000 mark 's jaars te boven, maar het Spaansche Gouvernement legde weldra eene buitengewone werkzaamheid aan den dag. In 1495 werd een mijnwerker, *Pablo Belois* genaamd, met eene groote hoeveelheid kwik, naar Haïti gezonden, om de zuivering van het goud door middel van dit metaal te bevorderen. Opmerkenswaardig is het, dat dit middel toen reeds door de Negers der binnenlanden van het westelijk Afrika en door de bewoners der vlakten van Wadi en Alati (tusschen Abyssinie en Nubie), gebezigd werd. *Sherif-Edrisi*, Nubische aardrijkskundige, die in het midden der 12de eeuw leefde, en wiens werk men onlangs weder gevonden en uitgegeven heeft, leert ons, dat men er zich in zijn tijd reeds lang van bediende. Deze massa's goud hadden de waarde van dit metaal in verhouding tot het zilver doen dalen; maar toen men omstreeks het midden der 16den eeuw, de rijke zilvermijnen van Potosi en Zacatacas in Peru en opper-Mexico had ontdekt, steeg het goud weder in waarde. In het begin der 18de eeuw en tot op de ontginningen der goudspoelingen in Brazilie, was de invoering van het Amerikaansch goud in Europa in verhouding tot het zilver, als 1 tot 65; tegenwoordig is deze verhouding als 1 tot 47, dit blijkt ten minste uit eene vergelijking der massa's goud en zilver, welke gedurende eenen gelijken tijd in Europa zijn gemunt geworden.

In den handel zijn de relatieve waarden van het goud en zilver gedurig veranderd. Gedurende de eeuw, welke op de ontdekking van het nieuwe werelddeel volgde, hebben deze waarden tusschen 1 tot 10 en 1 tot 12, en in de beide laatste eeuwen tusschen 1 tot 14 en 1 tot 16 gedobberd. De hoeveelheid goud en zilver sedert de ontdekking van Amerika tot aan de revolutie van Mexico naar Europa overgebragt, is van 10,400,000 Castiliaansche marken, of 2,381,600 kilogrammen goud en 533,700,000 marks, of 122,217,300 kilogrammen zilver, ter waarde van 5,940 millioen piasters. Deze massa zilver zoude eenen bol daarstellen van $83\frac{7}{10}$ Parijsche voeten diameter zuiver zilver, tegen 0,903 mark den piaster.

Wanneer men het resultaat der exploitatie van het zilver in Spaansch-Amerika gedurende 318 jaren, vergelijkt met de opbrengst van het ijzer gedurende slechts een jaar, verkrijgt men: voor Engeland eenen ijzeren bol van 148 Parijsche voeten diameter; voor Frankrijk van 111 voeten; Pruissen van 76 voeten, zoo groot is het verschil tusschen de verkregene hoeveelheid zilver en ijzer. Het was eerst omstreeks het midden der 16de eeuw; en bepaaldelijk van 1570 tot 1595, tijdstip waarop de hoeveelheden zilver uit de mijnen van Tasco, Zacatecas en Pachuca in Nieuw Spanje, van Potosi, Porco en Oruro in de Andes van Peru, meer algemeen in Europa werden verspreid, dat de waarde van het zilver aanzienlijk daalde. Men vreesde toen reeds dat de opbrengst van dit metaal en van het goud, in het nieuwe werelddeel, zoude verminderen, en dit is later wel het geval geweest, doch moet aan verschillende omstandigheden worden toegeschreven, en wel voornamelijk aan de oorlogen, zooals b. v. van 1809 tot 1826, toen de opbrengst het geringst was. Volgens de berigten later echter, door den heer *Gerold*, Zaakgelastigde van Pruissen in Mexico aan den heer *Humbold*, gegeven, is die opbrengst zoodanig vermeerderd, dat dezelve in 1837 groot was 22 millioen piasters, waarvan de nieuwe mijnen van Fresnillo, Chihuahua en Sonora het grootste gedeelte hadden geleverd. De grootste werkzaamheid heerschte zeer lang aan de centrale munt van Mexico; van 1690 tot 1803 sloeg dezelve voor 1,353 millioen goud en zilver, uit de mijnen van Mexico afkomstig; en sedert de ontdekking dezer mijnen tot op het tijdstip toen het land zich aan de Spaansche heerschappij onttrok, werd er voor omstreeks 2,028 millioen piasters geslagen, dat is te zeggen het $\frac{2}{5}$de der totale waarde, aan edele metalen door Amerika aan de oude wereld gedurende dien langen tijd verschaft.

(*Vervolg en slot hierna.*)

PRIJS-COURANT VAN EFFECTEN.

AMSTERDAM, 3. *Julij* 1841.

NEDERLANDEN.			Gebl.
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pC.	$51\frac{13}{16}$ à $51\frac{7}{8}$	$51\frac{7}{8}$
Dito ——	5 —	$100\frac{5}{8}$ à $100\frac{3}{4}$	$100\frac{11}{16}$
Uitg. ——	......	— à —	—
Kans-Biljetten	.....	$24\frac{9}{16}$ à —	—
Amort. Syndic.	$4\frac{1}{2}$ —	$90\frac{7}{8}$ à —	—
——	$3\frac{1}{2}$ —	74 à —	—
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$ —	$162\frac{7}{8}$ à —	—
O. I. Leening.	5 —	$97\frac{3}{16}$ à $97\frac{1}{4}$	—
Aandl. H. Spoorw.	—	— à —	—
Rijn-Spoorw.	$4\frac{1}{2}$ —	— à —	—
Haarl. Meer........		— à —	—
FRANKRIJK.			
Inschr. Grb.	3 pCt.	— à —	—
—— —	5 —	— à —	—
RUSLAND.			
Gb. *H.* & C°. 1798	5 pCt.	$105\frac{1}{2}$ à $105\frac{5}{8}$	—
—— 1822	5 —	105 à —	—
Ins. en Certif.	6 —	$70\frac{1}{8}$ à —	—
—— 1831	5 —	$97\frac{3}{8}$ à —	—

PRUISSEN.			Gebl.
Geldl. te *Lond.*	4 pCt.	— à —	—
Aandeelen van dito ..		— à —	—
SPANJE.			
Nieuwe 1835 & 36	5 pCt.	$20\frac{15}{16}$ à 21	$20\frac{15}{16}$
Dito onbep. st....	——	— à —	—
Dito passive.....	——	— à —	—
Dito uitgest.	——	— à —	—
Coupons Ard.	—	$18\frac{1}{2}$ à —	—
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll* & C°.	5 pCt.	— à —	—
Certificaten...	$2\frac{1}{2}$ —	— à —	—
Neg. Metaliek	$2\frac{1}{2}$ —	— à —	—
Idem	5 —	104 à —	—
Dito in *Lond.*	5 —	— à —	—
Bank-Aktien..	3 —	— à —	—
NAPELS.			
Certificaten...	5 pCt.	— à —	—
Dito in *Napels.*	5 —	— à —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.
Zaturdag, den 3. *Julij* 1841.
Van 34 tot 38 gulden.

AMSTERDAM den 3 Julij. Gisteren heeft de Eerwaarde Kerkeraad der Herstelde Luthersche gemeente alhier, ter vervulling der bestaande vacature, uit een *drietal* Predikanten, waarop geplaatst waren DD. *Thorbecke* te Zwolle, *Clant* te Medemblik en *Stemler* te Hoorn, beroepen de Wel Eerw. Zeergel. Heer THORBECKE.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND, verwittigt bij deze de daarbij belanghebbenden, dat, onder de nadere vereischte goedkeuring, op Donderdag den 8sten Julij 1841, des middags ten twaalf ure, door een der leden van de Commissie van administratie over het tijdelijk huis van opsluiting en tuchtiging te *Woerden*, in bijzijn van den Provincialen Hoofd-Ingenieur, of van een der Ingenieurs in Zuid-Holland, in het gebouw der Gevangenis, publiek zal worden Aanbesteed:

De leverantie van de benoodigde bouwstoffen tot het opmetselen van eenige gedeelten muur aan de voorn. Straf-gevangenis.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, waarop de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement van Zuid-Holland te 's Gravenhage en in het lokaal der gevangenis te Woerden, ter lezing liggen: te Leyden, bij *Slijé*, aan de Witte Poort, in de twee Kolommen, bij *van den Berg*, in den Paauw, bij *van Dinter*, op de Mare, en *van Nees*, aan de Hoogewoerdspoort, bij *Weinbeck*, in de Post in de Star; te Rotterdam, in het Koffijhuis het Nederlandsche Wapen, bij *Frythof*, in den Romein, in den Papegaai, in het Klein Schippershuis en het Hof van Berlijn; te Dordrecht, in het Hotel Bellevue; te Gouda, in den Zalm, in het Herthuis en in het Groote Amsterdamsche Veerhuis; alsmede in de Regthuizen der gemeenten de beide Katwijken, Valkenburg, Souterwoude, Leyderdorp, Oudshoorn, Alphen, Koudekerk, Hazerswoude, Zwammerdam, Bodegraven en Waarder.

Zullende nadere informatien te bekomen zijn bij de Commissie van administratie over de gemelde Gevangenis, en bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat *M G. Beijerinck* te 's Gravenhage, alsmede bij den Ingenieur *Docters van Leeuwen*, te Groningen.

's Gravenhage, den 26sten Junij 1841.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
VAN DER DUYN.

*** FAILLISSEMENT.

Bij *Vonnis der Arrondissements Regtbank* te *Leyden*, in dato den 18 Junij 1841, behoorlijk Geregistreerd, is NICOLAAS DE VOOGD VAN DER STRAATEN, *Grutter en Winkelier*, wonende te *Hazerswoude*, verklaard te zijn in staat van *Faillissement*, van af den 17 Junij 1841 af, voorts is in gezegd Faillissement tot *Regter-Commissaris* benoemd de Edel Achtbaren Heer Mr. H. P. J. TOLLENS, plaatsvervangend *Regter* bij dezelve Regtbank, en tot Curator Mr. C. VAN DER VLIES, *Advocaat*, wonende te *Hazerswoude*.

De Curator in voornoemd Faillissement,
C. VAN DER VLIES.

*** Getrouwd:

H. LÜHRMAN,
Med. Chir. Doctor te *Leyden*,
EN
C. G. LOS.

NIEUW-BEIJERLAND
1 Julij 1841.

*** VAN WEGE ZIJNE MAJESTEIT DEN KONING EN DE JUSTITIE.

VERKOOPING

bij Geregtelijke Uitwinning, op *Dingsdag den veertienden September achttien honderd een en veertig, des voormiddags ten Elf ure*, ter openbare rolle van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, ter plaatse harer gewone teregtzitting in een der vertrekken van het Raadhuis aldaar, van:

Een partij BOSCH, HAKHOUT en WATERING, genaamd: *de Vogelkooi*, gelegen in den Kooipolder onder de Gemeente *Woubrugge*, Arrondissement *Leyden*, Provincie Zuid-Holland, met het daarop zich bevindende STEENEN WOONHUISJE, alsmede een HOUT SCHUURTJE, mitsgaders met het regt van EENDEKOOI, voor zoover dit bestaat, groot twee Bunders, zeven en zeventig Roeden, zestien Ellen; bij het Kadaster bekend Sectie A, N°. 305, 306, *306bis*, 307, 308 en 309, belend ten Noorden de Roomsch-Catholijke Kerk en Armen, ten Oosten en Zuiden het volgende Perceel, en ten Westen JACOB VAN WIERINGEN.

En een partij WEI- of HOOILAND, gelegen in den Kooi-polder, onder *Esselijkerwoude en Heer Jacobswoude*, in de Gemeente *Woubrugge* voornoemd, groot zeven Bunders, dertien Roeden, dertig Ellen; bij het Kadaster bekend Sectie A, N°. 298, 299, 300, 301, 302, 303 en 304, belend ten Oosten de Jufvrouwen Wetering, ten Zuiden den Heer DIRK LAMMERS, ten Westen de Bruine Wetering en het voorgaande Perceel, en ten Noorden de Kooisloot en het voorgaande Perceel, alsmede de zich daarop alsdan bevindende partij HOOI.

Zijnde de gemelde partijen Bosch, Hakhout, Watering, Land, Woonhuisje en Schuurtje, voor zoo veel den Executanten bekend is, onverhuurd; leverende te zamen volgens de Kadastrale begrooting, een belastbaar inkomen zoo wegens gebouwde als ongebouwde Eigendommen van *twee honderd veertig Guldens negen en tachtig Cents*, en aangeslagen in het Rijnlandsch Bundergeld over achttien honderd veertig en Binnenlandsche Kosten over achttien honderd negen en dertig, te zamen tot de Som van *vier en twintig Guldens elf en een halve Cents*, met het Zegel.

De voorschrevene Percelen met Woonhuisje, Schuurtje, alsmede het regt van Eendekooi, voor zoover het bestaat, zijn in Arrest genomen ten verzoeke van HELENA CHRISTINA KUNING, Huisvrouw van en geadsisteerd met JOHANNES JACOBUS OTTERBEEK, en van denzelven JOHANNES JACOBUS OTTERBEEK, *Slijter in Sterken Drank*, wonende te *'s Gravenhage*, op het Spui, Wijk P, N°. 86, ter adsistentie zijner gemelde Huisvrouw; — alsmede van MARIA JOHANNA KUNING, Huisvrouw van en geadsisteerd met MACHIEL JOHANNES HOLS, en van denzelven MACHIEL JOHANNES HOLS, *Uitdrager*, wonende te *'s Gravenhage*, op het Spui, Wijk P, N°. 295, ter adsistentie zijner Huisvrouw, voor zich zelven, en nog de gemelde HELENA CHRISTINA KUNING en MARIA JOHANNA KUNING, als Erfgenamen *ab intestato*, van Wijlen hunne Moeder CATHARINA ELISABETH VAN DEN BRINCK, Weduwe HERMANUS KUNING, in leven *zonder Beroep*, gewoond hebbende te *'s Gravenhage*, en aldaar op den *vier en twintigsten Februarij* 1800 *negen en dertig* overleden, voor dewelken occupeert de *Procureur* bij de Arrondissements-Regtbank, te *Leyden*, Mr. ANDRIES ABRAHAM DILLIÉ, aldaar wonende op de Hooglandsche Kerkgracht, Wijk VII N°. 968; — en ten laste van: CORNELIS BLOM, *Werkman*, wonende in de Gemeente *Woubrugge*; van HUIBERT BLOM, *Bruggeman*, wonende te *Boskoop*; van MARIA BLOM, *Winkelierster*, wonende te *Leyden*; van de gezamenlijke Erfgenamen van Wijlen ANTHONIA BLOM, in leven Huisvrouw van JAN HOKS, *Sjouwer*, gewoond hebbende te *Leyderdorp*, en aldaar op den *zeventienden Januarij* 1800 *een en veertig* overleden; en van genoemden JAN HOKS, voor zoover hij uit krachte der tusschen hem en zijne overledene Huisvrouw ANTHONIA BLOM bestaan hebbende gemeenschap van goederen of anderzins, ten deze is geinteresseerd; en welke CORNELIS BLOM, HUIBERT BLOM, MARIA BLOM en ANTHONIA BLOM, zijn en waren de eenige Erfgenamen van ABRAHAM BLOM, in leven *Kooiman*, gewoond hebbende onder *Woubrugge*, en op den *vijftiende Augustus* 1800 *drie en dertig*, te *Leyderdorp* overleden.

De voorschrevene Percelen enz. zijn ten dage der overschrijving van het Proces-Verbaal van Arrest bevonden belast te zijn met eene Hypothecaire Inschrijving, ten behoeve van der Executanten Auteur BALTHAZAR VAN DEN BRINCK, groot *Drie Duizend Guldens*, behalven de intressen ad vijf per Cent 's Jaars, en de kosten volgens de Wet; en eene ten behoeve van AREND PRINS, groot *Veertig Guldens Vijftig Cents*, mede behalven de intressen en kosten.

Namens de Executanten zijn de voorschrevene twee Percelen enz te zamen ingezet op de Som van *Vijftien Honderd Guldens*, welke als eerste bod zal gelden.

De Veil-Conditien zijn ter Griffie van gemelde Regtbank nedergelegd.

A. A. DILLIÉ, *Procureur.*

*** Bij Acte op den 14den Junij 1841, voor den Notaris A. B. BARKEY Nz, te *Leyden* gepasseerd, hebben de Heeren ANDREAS ROUSCHER, wonende te *Leyden*, en ANTHONIUS JOHANNES SCHADE VAN WESTRUM, wonende onder *Souterwoude*, met elkanderen aangegaan een VENNOOTSCHAP tot het stoken van Binnenlandsch en het drijven van Handel in Binnen- en Buitenlandsch Gedisteleerd en Wijnen en Detail, waarbij onder anderen is bepaald: dat deze Vennootschap wordt aangegaan voor den tijd van 6 jaren te rekenen van 1°. Julij 1841 af; dat dezelve zal worden geexerceerd op de firma van ROUCHER EN COMPAGNIE; dat het beheer uitsluitend zal worden uitgevoerd door den Heer A. J. SCHADE VAN WESTRUM, die ook alleen de handteekening der firma zal hebben, met uitsluiting van den Handel in Buitenlandsch Gedisteleerd, welke ten allen tijde met gemeen overleg der beide Vennooten zal geschieden; dat geen der Vennooten buiten de zaken dezer Compagnieschap eenige particuliere Negotie of handelingen, met de zaken dezer Vennootschap eenigzins in verband staande, zullen mogen doen, alsmede ten behoeve derzelve, zonder Consent van den anderen geene gelden zal mogen opnemen, en dan nog niet anders dan op de particuliere handteekening der beide Vennooten en niet op die der firma; dat geen der Vennooten zonder schriftelijke toestemming van den' ander' zijne regten in deze Societeit geheel of gedeeltelijk aan een' derden zal mogen afstaan, en de Heer SCHADE VAN WESTRUM zich door geen' ander' tot de uitoefening der zaken zal mogen doen vertegenwoordigen; voorts dat na het overlijden van den Heer ROUSCHER de zaken tot de expiratie dezer Societeit met deszelfs Erven op denzelfden voet zullen worden voortgezet, terwijl ingeval de Heer SCHADE VAN WESTRUM gedurende het bestaan dezer Vennootschap mogt overlijden, deze Societeit zoo spoedig mogelijk zal moeten worden gedissolveerd.

*** BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, zijn van meening, met bewilliging van den Ed. Achtb. Raad, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het OPENBAAR AAN TE BESTEDEN:

1°. De Vernieuwing van de BRUG over de Haarlemmer Trekvaart, in den Singelweg buiten de Mare Poort.

2°. Het Opvoegen en Repareren van eenige gedeeltens der gemetselde WALLEN binnen de Stad.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Stad, op *Maandag den* 12. *Julij* 1841, *des voormiddags ten* 12 *ure.*

Zullende de Bestekken van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zon- en Feestdagen) ter Rekenkamer dezer Stad ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure. Alsmede bij den Stads Architect, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *vier* ure, zullende alleen door laatstgemelde de verlangde ophelderingen en aanwijzingen worden gegeven.

*** De Ondergeteekende JAN MERLIJN, zijne BROOD-, BESCHUIT- en KLEINGOED BAKKERIJ overgedaan hebbende aan deszelfs Zoon PIETER CORNELIS MERLIJN, betuigt bij dezen, aan allen en een iegelijk die hem met hunne gunst hebben vereerd, zijnen hartelijken dank, gemelden zijnen Zoon, in dat zelfde vertrouwen, hetwelk hij zoo vele jaren heeft genoten, aanbeveelende, zoo als ook laatstgenoemde door zijne mede-onderteekening is doende, onder belofte eener solide bediening.

Leyden, den 28sten Junij 1841.

J. MERLIJN.
P. C. MERLIJN.

*** Un Protestant, qui s'est voué bien des années, à l'intellectuel et au moral de la jeunesse, désire être placé, dans une famille distinguée, comme GOUVERNEUR externe. Adresse *franche de port* sous l'initiale P, chez l'éditeur de cette feuille.

*** J. BUSÉ, te *Leyden*, berigt aan zijn geëerde Begunstigers, als dat hij op Zaturdag den 3den dezes, een Partij van de te Vlaardingen gearriveerde NIEUWE HARING heeft aangekregen; alsmede een puike Partij vette gerookte ZALM, 90 Cents de 5 ons uitgesneden, bij de Heele of Halve tot minder Prijs. Brieven *franco.*

*** J. HEFFTRICH,
in de Nieuwe Oester- en Zalmwinkel, op de Breedestraat Wijk IV N°. 228 *te Leyden*, heeft van de eerste Haringjager ontvangen BESTE NIEUWE HARING, welke hij aan zijne geëerde Begunstigers, die hem met Hun Eds. gunst willen vereeren, aanbeveelt. Hij biedt zich tevens aan om ZALM in Commissie naar elders te verzenden; daar hij vroeger alle roem heeft verworven, zal hij voortdurend alles aanwenden wat tot eene prompte en civiele bediening behoort.

Leyden 3 Julij 1841.

*** DE COMMISSARIS *van het Marktwezen* der Stad Amsterdam herinnert Belanghebbenden aan Artikel 5 van het Reglement van de Jaar- en Weekmarkten dezer Stad, luidende:

„Degenen, welke met Vertooningen in Tenten, ter gelegenheid van „de *Kermis*, wenschen voor te staan, zullen zich ten minste vier weken vóór de Lootdagen, ter verkrijging van vergunning daartoe, bij „Rekweste moeten adresseren aan het Edel Achtbaar Bestuur der Stad."

En noodigt alzoo Belanghebbenden uit, aan den inhoud daarvan, in tijd en dus *vóór* 2 *Augustus*, te voldoen, ten einde alle oponthoud te voorkomen, hetwelk voor hen uit het niet naleven dezer bepaling zou kunnen voortvloeijen; zullende de Lootdagen gehouden worden op den *laatsten Maandag* en *Dingsdag van de Maand Augustus.*

Amsterdam
9 Junij 1841.

De Commissaris voornoemd,
J. H. CARP.

*** PUBLIEKE VERKOOPING,
op Vrijdag den 9den Julij 1841, des 's morgens ten 10 ure, in het Koffijhuis genaamd *het Zwijnshoofd*, op de Oude Vest te *Leyden*, van ongeveer 100 stuks ORANJE BOOMEN, van 2 tot 8 voeten hoog; verder eenige GERDINA'S en CAMELIA'S. Daags voor de Verkooping voor een ieder te zien.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.